

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 07, 2017

Nummer 7, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:404](#) 10-03-2017

advocaat/werkneemster

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:1011](#) 14-03-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:614](#) 08-03-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1937](#) 07-03-2017

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2017:942](#) 07-03-2017

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2017:1544](#) 24-02-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:487](#) 21-02-2017

Rechtbank

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1494](#) 09-03-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1538](#) 09-03-2017

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2017:2183](#) 08-03-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:1246](#) 07-03-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:1266](#) 07-03-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:746](#) 06-03-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:1036](#) 03-03-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:1192](#) 03-03-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1475](#) 02-03-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:1280](#) 02-03-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:1837](#) 28-02-2017

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:1186](#) 28-02-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1080](#) 23-02-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1087](#) 23-02-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:543](#) 22-02-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:696](#) 21-02-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:1155](#) 26-01-2017

Antillen

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGEEA:2017:157](#) 08-03-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Rechtbank Midden-Nederland](#) 08-03-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant](#) 08-03-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Val in put tijdens werkzaamheden is geen 'huis-, tuin- en keukenongeval'.](#)

J.H.G. Verweij-Hoogendijk

RECHTSPRAAK

Arbeidsongeval. Arm in machine, aansprakelijkheid op grond van artikel 7:58 BW, verdeling eigen schuld.

Y is de feitelijk leidinggevende van X. Y is verzekerd bij De Goudse. A is machinist van een hakselaar. Er was een storingsmelding, waarna A de cabine van de hakselaar verliet om op zoek te gaan naar de oorzaak. Hierbij heeft A de motor van de hakselaar niet uitgezet en de contactsleutel niet verwijderd. Vervolgens werd X ingeschakeld voor hulp, zonder X te waarschuwen voor de nog steeds ronddraaiende messen.

X ging, op eigen initiatief, met zijn arm in de haksel/snijkoos om te voelen of er achter/tussen de messen wellicht metaal zat om de storing op te lossen en heeft daarbij schade opgelopen, terwijl X, door het geluid van de motor, wist dat de hakselaar niet volledig uit stond. X heeft hierbij ook de waarschuwingstickers op de hakselaar genegeerd.

Y is als leidinggevende aansprakelijk gehouden op grond van artikel 6:162 via 6:170 BW. De rechtbank oordeelt dat X een eigen schuld heeft van 30%. De overige 70% is voor rekening van Y. Er zijn geen aanknopingspunten voor het toepassen van de billijkheidscorrectie van artikel 6:101 lid BW.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 08-03-2017

Zaaknummer: 5351779 UC EXPL 16-12896 GLK/1126 (hoofdzaak)

RECHTSPRAAK

Arbeidsongeval. Zpp'er valt van lader (verzekering afgesloten) en stelt inlener succesvol aansprakelijk.

ProSolar is een bedrijf dat werkt in de zonnepanelenbranche. X en Y zijn twee zzp'ers waarmee ProSolar samenwerkte. X en Y verrichten op 30 maart installatiewerkzaamheden aan een woning. Bij het afdalen via een vouwladder (van Y) naar de begane grond, is X ten val gekomen. X loopt ernstige schade op. ProSolar en Y hebben een verzekering afgesloten bij ASR.

X stelt ProSolar aansprakelijk voor het ontstaan van het ongeval op basis van artikel 7:658 lid 4 BW en op basis van artikel 6:162 BW via artikel 6:170 BW en vordert schadevergoeding.

De rechtbank acht dat het aan X overkomen arbeidsongeval te wijten is aan het inknikken van de vouwladder, vermoedelijk doordat deze niet op de juiste wijze was geplaatst (door Y of X zelf). De rechtbank overweegt dat, nu het voorzienbare risico van valgevaar als gevolg van het werken op hoogte zich heeft gerealiseerd, ProSolar niet heeft voldaan aan de op haar rustende zorgplicht. ProSolar is dus aansprakelijk voor het arbeidsongeval op grond van artikel 6:162 BW in verbinding met artikel 6:170 BW. Rechtbank veroordeelt ProSolar en ASR om aan X te vergoeden alle door X geleden en nog te lijden schade.

Met dank aan Letselschademagazine voor het publiceren van deze uitspraak.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 08-03-2017

Zaaknummer: 5136060 CV EXPL 16-4421

RECHTSPRAAK

Kort geding; medisch beroepsgeheim. Geen afgifte medisch dossier dochter aan nabestaande (vader) wegens ontbreken zwaarwegend belang; geen veronderstelde toestemming.

[Geïntimeerde] is de vader van [kind], geboren op [geboortedatum] 1977 en overleden op [datum] 2013 (hierna : [kind]). [Kind] is overleden als gevolg van suïcide en was tot haar overlijden in verband met een ernstige psychiatrische aandoening langdurig in behandeling bij GGZ.

Bij de vraag of en in hoeverre de veronderstelde toestemming van de overleden patiënt ertoe zou moeten leiden dat het medische dossier wel aan familieleden kan worden afgegeven, stelt het hof voorop dat die toestemming niet kan worden voorondersteld op grond van het enkele bestaan van een nauwe familierelatie. Die te veronderstellen toestemming dient minst genomen aannemelijk te worden gemaakt door, in dit geval, [geïntimeerde]. Zulks geldt in dit geval te meer, nu GGZ heeft gesteld dat er momenten zijn geweest dat [kind] heeft aangegeven geen toestemming te willen verlenen om informatie aan de familie, ook [geïntimeerde], te verstrekken. Daaraan kan niet afdoen dat [geïntimeerde], zoals hij stelt, intensief bij het ziekteproces van zijn dochter [kind] betrokken is geweest en een nauwe band met haar had. Indien en voor zover [geïntimeerde] zich op het standpunt stelt dat er onvoldoende aanwijzingen bestaan dat [kind] niet wenste dat de gegevens aan haar vader ter hand zouden worden gesteld, miskent hij dat hij degene is die aannemelijk dient te maken dat [kind] dat wel zou hebben gewild.

Op het wetsvoorstel met betrekking tot het nieuwe artikel 7:458a BW kan het hof niet vooruitlopen. Het is overigens niet te verwachten dat toepassing daarvan tot een andere uitkomst zou hebben geleid.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:942

Zaaknummer: 200.204.157_01

Rechters: J.M. Brandenburg, C.E.L.M. der Smeenk-van Weijden en M.A. Wabeke

Advocaten: B.L.M. Middeldorp en M.C. Hoogendam

Wetsartikelen: 7:457 BW en 7:458a BW

RECHTSPRAAK

Letselschade. Deelgeschil. Ontvankelijkheid verzoek. Sprong van balkon op gesloten afdeling (opgenomen in verband met suïcidale neigingen), hoge dwarslaesie en rug gebroken bij val en volledig arbeidsongeschikt. Gehele geschil voorgelegd.

Aansprakelijkheidsvraag in eerste plaats in geschil, rechtbank zal die vraag behandelen en voor het overige niet-ontvankelijk verklaren.

Nader onderzoek nodig en hier leent deelgeschil zich niet voor; verzoek afgewezen.

Letselschade. Deelgeschil. Ontvankelijkheid verzoek. Sprong van balkon op gesloten afdeling (opgenomen in verband met suïcidale neigingen), hoge dwarslaesie en rug gebroken bij val en volledig arbeidsongeschikt. In petitum verzoekschrift wordt het hele geschil aan de rechtbank voorgelegd. Wat partijen op de eerste plaats verdeeld houdt is de aansprakelijkheidsvraag. De rechtbank zal die vraag behandelen en voor het overige het verzoek niet-ontvankelijk verklaren. Verweer dat nu geen buitengerechtelijke onderhandelingen hebben plaatsgevonden reeds daarom niet aan de voorwaarden voor het instellen van een deelgeschilprocedure is voldaan, wordt verworpen.

Gelet op de opstelling van de (verzekeraar van de) aansprakelijk gehouden wederpartij, is het verzoeker niet kwalijk te nemen dat hij de weg van het deelgeschil heeft gekozen om overleg over de zaak en beantwoording van de aansprakelijkheidsvraag te bewerkstelligen. Inhoudelijk oordeelt de rechtbank dat de aansprakelijkheidsvraag nog niet beantwoord kan worden omdat nader onderzoek nodig is. Daarvoor leent de deelgeschilprocedure zich niet. Volgt afwijzing van het verzoek. Kosten deelgeschil worden aanzienlijk lager begroot dan verzocht.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 02-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:1280

Zaaknummer: C/01/312529 / EX RK 16-165

Rechters: O.R.M. van Dam

Advocaten: A.M. van Schaick en L.A.P. Arends

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor twee gewapende woningovervallen bij bejaarde mensen. Een van hen heeft schadevergoeding ad € 7.783,43 gevorderd, onder meer voor kosten tuinonderhoud en voor 'een weekje weg op doktersadvies'. Deze twee kostenposten worden afgewezen wegens het ontbreken van het vereiste rechtstreekse verband. Wel toegewezen: € 67,20 voor reiskosten naar het ziekenhuis en € 4.000 voor immateriële schade.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:1186

Zaaknummer: 02/820286-16

Rechters: Van der Linden, Tempel en Meeuwisse

Advocaten: P. Groenhuis

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor moord op ex-partner. Ouders, zussen en kinderen van het slachtoffer voegen zich als benadeelde partij.

Strafrecht. Veroordeling voor moord op ex-partner. Ouders, zussen en kinderen van het slachtoffer voegen zich als benadeelde partij. De kinderen krijgen € 698,84 aan materiële schadevergoeding toegewezen (reiskosten en eigen bijdrage gezag procedure). Ten aanzien van de gevorderde kosten in verband met het bezoek van het graf (in Marokko) in de zomer van 2016, alsmede kosten in verband met het wijzigen van de achternaam volgt niet-ontvankelijkverklaring, nu deze kosten niet in het vereiste rechtstreekse verband staan. De zussen ontvangen € 739,53; € 268,44 respectievelijk € 390 voor materiële schade bestaande uit reiskosten in verband met de begrafenis (in Marokko). Ten aanzien van de immateriële schade maakt de rechtbank - in navolging van partijen - onderscheid tussen 'shockschade' en 'affectieschade'. De shockschadevordering acht de rechtbank, zoals zij nu voorliggen, onvoldoende onderbouwd en toegelicht. Voor vergoeding van affectieschade biedt het huidige recht geen grondslag. In de vorderingen tot immateriële schadevergoeding worden partijen daarom niet-ontvankelijk verklaard.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 09-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1494

Zaaknummer: 13/684054-16

Rechters: G.P.C. Janssen, A.A. Spoel en F.L. Bolkestein

Advocaten: J.P. Plasman en L. Scheffer

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Vraag of sprake is van causaal verband tussen hondenbeet en klachten aan de hand. De rechtbank is van oordeel dat geen sprake is van causaal verband. Whiplash-jurisprudentie kan niet analogie op deze zaak worden toegepast.

In 2010 is verzoekster door een hond in haar hand gebeten. De AVP-verzekeraar van de eigenaar van de hond heeft aansprakelijkheid erkend. In 2011 werd de behandeling met het gewenste eindresultaat afgesloten, blijkt een brief van een fysiotherapeut. Wanneer eind 2016 verzoekster de huidige zaak aanhangig maakt, verzoekt zij de rechtbank voor recht te verklaren dat de klachten die zij op dat moment ervaart in haar linkerhand, -pols en -vingers moeten worden gezien als een gevolg van de hondenbeet uit 2010.

De rechtbank gaat echter niet mee in de redenering van verzoekster dat er sprake zou zijn van een conditio sine qua non-verband. De whiplash-jurisprudentie kan hier niet analogisch worden toegepast, aangezien het gaat om fysiek letsel, waarbij medisch 'objectieve' afwijkingen niet ontbreken, zoals bij een whiplash (RO 4.2). Daarmee liggen de stelplicht en de bewijslast ten aanzien van het causaal verband 'gewoon' bij de verzoekster. De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 09-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1538

Zaaknummer: C/13/617300 / HA RK 16-388

Rechters: D. van Heel

Advocaten: P.N. van Schaik en J. Kruijswijk Jansen

Wetsartikelen: 6:179 BW

RECHTSPRAAK

Kort geding. Toewijzing immateriële en materiële schadevergoeding. Huurdersaansprakelijkheid.

Kort geding. Immateriële schadevergoeding. Verhuurder heeft de woning van huurders ontruimd en de sloten van het gehuurde vervangen. Huurders vorderen toelating tot de woning, terugplaatsing van de verwijderde inboedel en schadevergoeding. Het verweer van verhuurder dat de huurders de huurovereenkomst hebben opgezegd slaagt niet omdat hij na getuigenverhoor niet geslaagd is bewijs te leveren van deze opzegging. Vordering tot toelating in de woning en terugplaatsing van de zaken van huurders wordt desondanks afgewezen omdat de woning inmiddels aan een ander persoon verhuurd wordt. Toewijzing van een voorschot van € 6.000 wegens materiële en immateriële schade.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 08-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2017:2183

Zaaknummer: C/03/231663 / KG ZA 17-60

Rechters: P. Hoekstra

Advocaten: C.H.J.M. van Heugten

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor seksueel misbruik en het maken en bezitten van kinderporno en ontucht met een baby.

Strafrecht. Veroordeling voor seksueel misbruik en het maken en bezitten van kinderporno en ontucht met een baby. Vordering benadeelde partij 1 (slachtoffer van seksueel misbruik/ontucht/bezit van pornografisch materiaal) betreft € 28.750 voor immateriële schade en € 23.030,33 voor materiële schade. Vonnis vermeldt dat de advocaat het gevorderde bedrag voor immateriële schade handhaaft, maar dat benadeelde partij zelf heeft aangegeven dat wordt volstaan met € 15.000. De rechtbank volgt deze wens en wijst € 15.000 toe, alsmede de gevorderde materiële schade (overigens zonder specificatie). Benadeelde partij 2 ('naam g', slachtoffer van ontucht en bezit van pornografisch materiaal) krijgt een bedrag van € 3.420,41 toegewezen, voor € 1.200 bestaande uit immateriële schade en voor € 2.220,41 bestaande uit materiële schade (niet nader gespecificeerd).

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:1246

Zaaknummer: 05/740333-16

Rechters: M.C. Gerritsen, L.C.P. Goossens en K.A.M. van Hoof

Advocaten: G.E.J. Kornet

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor ontucht met minderjarige en bezit pornografisch materiaal. Niet-ontvankelijkverklaring in vordering tot vergoeding van immateriële schade, nu benadeelde de door hem beschreven psychische gevolgen niet onderbouwd heeft met een rapportage van een deskundige en ook andere objectieve maatstaven ontbreken (verwijzing naar HR 9 mei 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF4606).

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:1266

Zaaknummer: 05/740149-16

Rechters: D.S.M. Bak, M.F. Gielissen en A. Tegelaar

Advocaten: S.H.O. Schaapherder

RECHTSPRAAK

Strafecht. Veroordeling voor mishandeling met zwaar lichamelijk letsel tot gevolg. Toewijzing vordering benadeelde partij voor zover het reis- en tandartskosten (tezamen € 451,81) en immateriële schade (€ 2.500) betreft. Niet-ontvankelijkverklaring ten aanzien van gevorderde kosten ten aanzien van mobiele telefoon, kleding en schoenen, wegens onvoldoende onderbouwing.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 06-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:746

Zaaknummer: 18/830418-16

Rechters: L.W. Janssen, A. Jongsma en A.L. Goederee

Advocaten: A.A. Ubbergen

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor woningoverval bij oudere vrouw, waarbij bruut geweld is gebruikt. Integrale toewijzing vordering benadeelde partij ad € 8.308,62, inclusief de schade die ziet op het aanbrengen van een camerasysteem. Dergelijke kosten staan in beginsel niet in voldoende rechtstreeks verband met het strafbare feit, omdat de kosten worden gemaakt ter voorkoming van een nieuwe inbraak. Maar, overweegt de rechtbank, omdat 'het hier gaat om een brute overval ten gevolge waarvan het slachtoffer ernstig is getraumatiseerd. Dit maakt dat de rechtbank van oordeel is dat in dit geval bij uitstek het psychisch herstel van het slachtoffer is gediend bij de alarminstallatie.' Het toegewezen bedrag is overigens niet uitgesplitst naar materiële en immateriële schade, zodat uit de uitspraak de omvang van de immateriële schadevergoeding niet blijkt.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 03-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:1036

Zaaknummer: 01/865054-16

Rechters: P.J.H. van Dellen, T. Dompeling en B. Poelert

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling van zeven medeverdachten tot verschillende (vrijheids)straffen. Verdachten vormden een criminele organisatie. Enkele slachtoffers voegden zich als benadeelde partij.

Strafrecht. Veroordeling van zeven medeverdachten tot verschillende (vrijheids)straffen. Verdachten vormden een criminele organisatie waarbinnen onder meer mensenhandel, oplichting en afpersing werden gepleegd. Enkele slachtoffers voegden zich als benadeelde partij. Een van hen ('naam 48'; slachtoffer van afpersing) kreeg een pistool tegen zijn hoofd gedrukt en ontving meerdere klappen. De rechtbank acht hem 'anderszins in zijn persoon aangetast', doordat een inbreuk op zijn persoonlijke integriteit is gemaakt. Toewijzing van € 1.500 immateriële schadevergoeding. Een ander ('naam 8') vordert € 278.615,96 aan materiële schade terzake gederfde inkomsten, en € 12.500 immateriële schade. Toewijzing van volledig gevorderde inkomstenderving stuit hierop af dat de overgelegde berekening een bruto berekening is, waarin geen rekening is gehouden met noodzakelijk uitgaven, kosten en heffingen. Toewijzing van € 33.310,12 voor inkomensschade op basis van een billijke schatting, uitgaande van periode vanaf 19 oktober 2013 en halvering van geschatte verdiensten minus kosten van levensonderhoud. Toewijzing van € 6.000 voor immateriële schade 'nu bij gebrek van diagnose onvoldoende duidelijk is wat daadwerkelijk aanwezige psychische schade is en hoeverre deze schade afdoende een rechtstreeks gevolg is van het strafbare feit'. Overige benadeelde partijen niet ontvankelijk verklaard in verband met vrijspraak van betreffende feiten.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 03-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:1192

Zaaknummer: 05/880065-15

Rechters: H.G. Eskes, J.B.J. Driessen en S. Kropman

Advocaten: R.A.C. Frijns, J. Vlug en R. Dijkstra

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Botsing brommer met basaltblokken. Gemeente heeft aansprakelijkheid erkend. Eigen schuld; 50/50? Plaatsen basaltblokken midden op de weg was niet verplicht en zonder hek of lint, maar bromfietser reed in het donker 45 km/u in tegenovergestelde richting op een eenrichtingsweg, terwijl bekend was dat hier werkzaamheden waren. Wel is de ernst van de gevolgen voor verzoeker groot (beide polsen en een duim gebroken en heeft tweede jaar opleiding over moeten doen). Onvoorzichtig rijgedrag, 25% eigen schuld bromfietser (na billijkheidscorrectie).

Deelgeschil. Botsing brommer met basaltblokken. Gemeente heeft aansprakelijkheid erkend. Gemeente voert aan dat er sprake is van eigen schuld. Causaliteitsverdeling van 50-50 wordt gerechtvaardigd geacht. De gemeente had namelijk de niet-verlichte basaltblokken midden op de weg gezet. Bovendien had zij geen hek of lint geplaatst om duidelijk te maken dat de weg niet mocht worden betreden. De eigen schuld heeft te maken met het feit dat de bromfietser 45 km/u reed in tegenovergestelde richting op een eenrichtingsweg, terwijl het donker was en de verzoeker wist dat er werkzaamheden werden verricht in de straat waar het ongeval in plaatsvond, wat aangemerkt wordt als onvoorzichtig rijgedrag.

De billijkheidscorrectie leidt tot een 75-25 verdeling, waarbij de eigen schuld wordt bepaald op 25%, aangezien de verzoeker o.a. zijn polsen had gebroken en hier veel hinder van heeft ondervonden (zijn tweede jaar opleiding over moeten doen en nu nog last). De gemeente is gehouden tot betaling van het bedrag van € 3.570,85 aan verzoeker.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 02-03-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1475

Zaaknummer: C/13/616642 / HA RK 16-372

Rechters: R.A. Dudok van Heel

Advocaten: R. Schoemaker en B. Fluit

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor ontucht met pleegkind. Namens het slachtoffer wordt een vordering benadeelde partij ingesteld ad € 1.597. De rechtbank verklaart de benadeelde partij niet ontvankelijk, omdat nog niet kan worden vastgesteld of benadeelde schade heeft geleden ten gevolge van het bewezenverklaard en, zo ja, hoe groot die schade is. 'Uit het verhandelde ter terechtzitting en het dossier is immers gebleken dat de benadeelde partij zich nog niet bewust is van de met hem gepleegde ontuchtige handelingen, en (nog) geen afwijkend gedrag vertoont dat duidt op psychische schade. Aldus is van een - voor de toewijzing van smartengeld noodzakelijke - eindtoestand nog geen sprake.' De benadeelde partij wordt veroordeeld in de door verdachte gemaakte kosten in verband met verdediging tegen deze vordering, welke kosten op nihil begroot zijn.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 28-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:1837

Zaaknummer: 09-827355-15

Rechters: E.C.M. Bouman, A.M. Boogers en L. Kelkensberg

Advocaten: C.R. Pirone

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor voorwaardelijk opzet poging tot doodslag door te schieten op een café. Twee personen melden zich als benadeelde partij.

Strafrecht. Veroordeling voor voorwaardelijk opzet poging tot doodslag door te schieten op een café. Twee personen melden zich als benadeelde partij. Slachtoffer 1 vordert € 740,52 aan advocaatkosten en € 3.000 aan immateriële schadevergoeding. De advocaatkosten acht de rechtbank onvoldoende onderbouwd. Ook staat het volgens de rechtbank niet vast dat het slachtoffer immateriële schade is toegebracht, nu niet is gebleken dat hij lichamelijk letsel heeft opgelopen. 'Op grond van zijn eigen verklaring bevond [slachtoffer 1] zich tijdens het schieten niet in het café, waardoor de poging doodslag niet op hem was gericht.' Slachtoffer 1 vordert € 2.470 aan materiële schade (kosten Rolexhorloge, Louis Vuitton-tas, een bril en contant geld) en € 3.000 immateriële schade. De rechtbank verklaart betrokkenen niet-ontvankelijk ten aanzien van de materiële schade, omdat het vereiste rechtstreekse verband niet aannemelijk is geworden. 'Deze kosten zouden immers zijn ontstaan op grond van de verklaring van [slachtoffer 2] dat hij tijdens de vechtpartij tevens is bestolen.' De immateriële schade wordt geschat op € 1.000 waarbij de rechtbank in aanmerking neemt dat het slachtoffer een week lang lichamelijke klachten heeft gehad. Voor het overige levert beoordeling van deze schadepost een onevenredige belasting op.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1087

Zaaknummer: 13/654194-16

Rechters: J. Edgar, J.B. Oreel en J.J. Wirken

Advocaten: R.J. Mesland en A.D. Kupelian

RECHTSPRAAK

Ernstig verwijtbaar handelen/nalaten werkgever. Langdurige arbeidsongeschiktheid (PTSS) na uit de hand gelopen teamoverleg waarbij werknemer zwart werd gemaakt. Werkgever deed niets. Billijke vergoeding toegekend (€ 40.000 als bedoeld in artikel 7:682 lid 1 sub c BW in verband met opzeggen arbeidsovereenkomst wegens ernstig verwijtbaar handelen of nalaten van de werkgever; de vergoeding dient een sanctie te zijn op ontoelaatbaar handelen en een prikkel om dergelijk handelen in voorkomende gevallen na te laten).

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 22-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:543

Zaaknummer: 5474838 UE VERZ 16-516

Rechters: M.E. Heinemann

Advocaten: H. Aydemir en O.M. Bos-Steenbergen

Wetsartikelen: 7:682 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. Slachtoffer 1 - die tegen het hoofd werd gestompt, waarna hij met zijn achterhoofd op de grond viel - krijgt € 5.000 aan immateriële schadevergoeding toegewezen, alsmede € 2.019,34 aan materiële schade (kosten ziekenhuisverblijf, revalidatiekosten, reis- en parkeerkosten en eigen risico zorgverzekering). Slachtoffer 2 - die een kopstoot kreeg - krijgt toewijzing van € 400 voor immateriële schade, alsmede € 439,26 aan materiële schade (kleding, reiskosten en eigen risico; posten loonderving en contributie voetbalvereniging zijn afgewezen)

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 21-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:696

Zaaknummer: 18/920154-15 en 18/930009-17

Rechters: Th.A. Wiersma, H.H.A. Fransman en R. Depping

Advocaten: H.M. Terpstra

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor stelselmatige mishandeling van vrouw en kinderen. Zoon en dochter vorderen vergoeding van immateriële schade (beiden € 7.500) en krijgen dit voor € 5.000 toegewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 26-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1155

Zaaknummer: 13/703028-15

Rechters: E. Dinjens, A.K. Glerum en F.L. Bolkestein

Advocaten: N.S. Levinsohn

RECHTSPRAAK

Onrechtmatige daad. Mishandeling. Vooralsnog bewezen dat gedaagde dader is; tegenbewijs toegestaan. Vervolgens uitlaten over hoogte schade (het hof is, als aansprakelijkheid vast komt te staan, niet voornemens te volstaan met veroordeling tot schadevergoeding op te maken bij staat).

Dat eisers mishandeld zijn staat vast maar in geschil is of gedaagde dan wel een derde de dader was. Het hof acht ondanks de in artikel 164 lid 2 Rv neergelegde beperkte bewijskracht van de door eisers in eerste aanleg als partijgetuigen afgelegde getuigenverklaringen vooralsnog bewezen dat gedaagde de dader is van de mishandelingen. Gedaagde wordt toegelaten tot het leveren van tegenbewijs. Bij memorie na enquête moeten partijen zich uitlaten over de hoogte van de schade aangezien het hof niet voornemens is om, als aansprakelijkheid van gedaagde definitief komt vast te staan, te volstaan met een veroordeling tot schadevergoeding op te maken bij staat ex artikel 612 Rv.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 14-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2017:1011

Zaaknummer: 200.186.823_01

Rechters: I.B.N. Keizer, O.G.H. Milar en M.G.W.M. Stienissen

Advocaten: M. de Boorder en R.W.J.H.A. Neijndorff

Wetsartikelen: 164 lid 2 Rv

RECHTSPRAAK

advocaat/werkneemster

Niet verwijzen naar passage in grieven levert een beroepsfout op in 658-zaak, maar geen schadevergoeding wegens ontbreken causaliteit 'fout' en 'gevolg'.

Feiten

Werkneemster is in de periode van in ieder geval 17 juli 1997 tot en met 23 december 1998 als analiste werkzaam geweest bij de Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor Zaaigoed en Pootgoed van Landbouwgewassen (hierna: NAK). Zij werkte in deze periode op de schoningsafdeling van NAK in Ede, waar onder meer grasmonsters werden bewerkt. Ten behoeve van het afvoeren van het stof dat vrijkomt bij het schonen, waren op de werkplek afzuiginstallaties geïnstalleerd. In 1999 is werkneemster arbeidsongeschikt uitgevallen. In 2003 stelt zij NAK aansprakelijk, omdat er een verband zou zijn met de arbeidsongeschiktheid en slechte afzuiging op de afdeling. In feitelijke instanties wordt de vordering van werkneemster afgewezen. In cassatie verzuimt de cassatieadvocaat naar de passage in de memorie van grieven en naar de passage in de notulen van het werkoverleg te verwijzen waarin staat dat 'werknemer is blootgesteld aan een stof'. Werkneemster heeft vervolgens haar advocaat aansprakelijk gesteld voor de schade ten gevolge van deze beroepsfout. De rechtbank oordeelde dat hoewel sprake is van een beroepsfout, wegens het ontbreken van een causaal verband werkneemster geen schade heeft geleden door deze fout. Het hof oordeelde anders en kende werkneemster gedeeltelijk schade toe. Tegen dit oordeel keert de advocaat zich in cassatie.

Oordeel Hoge Raad – niet verwijzen naar passage in grieven levert een beroepsfout op, maar geen schadevergoeding

De Hoge Raad oordeelt als volgt. De eisen van een behoorlijke rechtspleging brengen mee dat een partij die een beroep wil doen op uit bepaalde producties blijkende feiten en omstandigheden, dit op een zodanige wijze dient te doen dat voor de rechter duidelijk is welke stellingen hem ter beoordeling worden voorgelegd en dat voor de wederpartij duidelijk is waartegen zij zich dient te verweren (vgl. HR 23 oktober 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZCo729, NJ

1992/814 en HR 8 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZC2810, *NJ* 1999/342). De rechter heeft slechts te letten op de feiten waarop een partij ter ondersteuning van haar standpunt een beroep heeft gedaan, en de enkele omstandigheid dat uit door een partij overgelegde stukken een bepaald feit blijkt, impliceert niet dat zij zich ter ondersteuning van haar standpunt op dat feit beroept (vgl. HR 10 december 1993, ECLI:NL:HR:1993:ZC1176, *NJ* 1994/686). Vast staat dat in de eerste procedure in de memorie van grieven is verzuimd een beroep te doen op het feit dat in de notulen van een werkoverleg van 17 november 1997 was vermeld dat werkneemster in die week haar werkzaamheden op therapeutische basis voor halve dagen had hervat. Daarom kan advocaat niet als beroepsfout aangerekend worden dat zij in het door haar opgestelde cassatiemiddel niet heeft verwezen naar de desbetreffende passage in de notulen van het werkoverleg. Het gerechtshof te Arnhem behoefde immers niet met die passage rekening te houden. De Hoge Raad kan zelf de zaak afdoen. Gelet op het voorgaande is uitgangspunt dat advocaat alleen als beroepsfout kan worden aangerekend dat zij in de eerste procedure in het cassatiemiddel geen verwijzing heeft opgenomen naar de passage in de memorie van grieven. De rechtbank heeft in de onderhavige procedure geoordeeld dat, in het veronderstelde geval dat deze beroepsfout niet zou zijn gemaakt, niet aannemelijk is dat de Hoge Raad het in de eerste cassatieprocedure bestreden oordeel van het gerechtshof zou hebben gekwalificeerd als 'onbegrijpelijk' en het arrest zou hebben vernietigd. Mede gelet op hetgeen namens werkneemster in de onderhavige procedure daartegen in hoger beroep is aangevoerd, laten de stukken van het geding geen andere conclusie toe dan dat het hoger beroep ongegrond is. Dat brengt mee dat het vonnis van de rechtbank bekrachtigd moet worden.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:404

Zaaknummer: 15/04488

Rechters: E.J. Numann, C.A. Streefkerk, C.E. du Perron, M.V. Polak en M.J. Kroeze

Advocaten: B.J. van Dorp en R.A.A. Duk

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor voortgezette handeling van poging tot doodslag en voortgezette handeling van mishandeling van echtgenoot. De echtgenoot voegt zich als benadeelde partij en vordert € 16.256,62 aan schadevergoeding. Enkele (niet nader genoemde) posten zijn door verdachte betwist. Het hof wijst € 161,62 aan materiële schadevergoeding (voor ziektekosten en kosten medische informatie) toe, alsmede € 5.000 voor immateriële schade.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 08-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:614

Zaaknummer: 2200498513

Rechters: A.A. Schuering, A. Chr Baardman en R.C. Langelier

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding, verzoek om uitkeren verzekeraar. Verkeersongeval met letsel en (andersoortige) schade. Verzekeraar heeft benadeelden een bedrag uitgekeerd en stelt twee gedaagden (persoon die met te veel alcohol op achter het stuur zat en zijn ex-echtgenoot, de eigenaar van de auto) hoofdelijk aansprakelijk voor dit bedrag (regres), omdat er alcohol in het spel was en een polisbepaling hierop ziet. Het gerecht wijst de vordering van eiser toe.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 08-03-2017

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2017:157

Zaaknummer: A.R. 2162 van 2015

Rechters: Y.M. Vanwersch

Advocaten: M.D. Tromp en D.G. Illes

RECHTSPRAAK

Koop auto, nadien klachten. Onverschuldigde betaling, garantietermijn, retentierecht. Appellant vordert € 2.800 aan immateriële schadevergoeding. Het hof kent, net als de rechtbank, € 1.000 toe.

Appellant heeft in 2008 een auto van geïntimeerde gekocht met een garantie van een jaar. In 2011 heeft appellant wederom klachten over de auto. Geïntimideerde laat de auto repareren bij een autobedrijf, waarna appellant weigert te betalen. Geïntimeerde oefent vervolgens het retentierecht uit. Uiteindelijk betaalt appellant het bedrag (€ 3.094,23). Appellant vordert vervolgens een betaling door geïntimeerde van € 2.800 aan immateriële schadevergoeding, € 3.094,23 en € 1.282,64.

Appellant stelt aan zijn vordering tot immateriële schadevergoeding ten grondslag dat hij door geïntimideerde en zijn broer is gegijzeld toen hij zijn auto wilde halen. Appellant voert aan psychische klachten (onder meer PTST, depressie, angststoornis en slaapproblemen) te hebben en stelt dat het door de rechtbank toegekende bedrag aan immateriële schadevergoeding (€ 1.000) te laag is.

Het hof beslist dat, gelet op vergelijkbare zaken waarin immateriële schadevergoeding is toegekend, de aard van de verweten gedragingen en de aard van de aansprakelijkheid niet leiden tot een hoger bedrag dan € 1.000.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-03-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1937

Zaaknummer: 200.119.900/01

Rechters: L. Janse, G. van Rijssen en J.N. Bartels

Advocaten: A.J. Welvering en N.N. Boonstra

Wetsartikelen: 3:290-293 BW, 7:17 BW en 6:106 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Diefstal met geweld. Het slachtoffer voegt zich toe.

Strafrecht. Diefstal met geweld. Het slachtoffer vordert vergoeding voor mobiele telefoon (€ 599), kleding (€ 100 voor vest; € 54,95 voor trainingsbroek), Louis Vuitton-schoenen (€ 620) en voor verlies van arbeidsvermogen (€ 2.047,41) en immateriële schadevergoeding (€ 2.250). De rechtbank wijst steeds € 50 toe voor vest, broek en schoenen; beslist dat de telefoon aan de benadeelde partij wordt teruggegeven en verklaart hem niet-ontvankelijk ten aanzien van de vordering wegens inkomstenderving. De behandeling daarvan levert een onevenredige belasting op. Toewijzing van € 750 immateriële schadevergoeding.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 23-02-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:1080

Zaaknummer: 13/669159-16

Rechters: J. Knol, M.C. Eggink en B.M. van Heemst

Advocaten: B. Koenders

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling tot 13 jaar gevangenisstraf wegens doodslag op een 27-jarige vrouw en het wegmaken van haar stoffelijk overschot.

Strafrecht. Veroordeling tot 13 jaar gevangenisstraf wegens doodslag op een 27-jarige vrouw en het wegmaken van haar stoffelijk overschot. Haar ouders en broer hebben zich als benadeelde partij gevoegd en vorderen vergoeding van materiële en immateriële schade. De vorderingen inzake de materiële schade worden integraal toegewezen en zien op begrafenkosten, reis- en telefoonkosten en kosten gemoeid met annulering van de vakantie van het slachtoffer (vordering vader); kosten fysiotherapie, compensatie van vermiste sieraden, telefoon en kleding van het slachtoffer (vordering moeder) en vermindering van inkomsten ten gevolge van het overlijden van het slachtoffer (vordering broer). Met betrekking tot de vorderingen voor immateriële schade (steeds: € 17.500) zijn partijen niet-ontvankelijk verklaard, omdat de wet (nog) geen grondslag biedt voor vergoeding van affectieschade. Verwerping van het betoog dat, nu de implementatietermijn van Richtlijn 2012/29/EU is verstreken, deze richtlijn rechtstreekse werking heeft, wordt verworpen. Voor zover is betoogd dat de Staat zou moeten worden veroordeeld tot betaling van immateriële schade op grond van de richtlijn, merkt het hof op dat de Staat in die zin geen partij is in deze strafprocedure. Ook de maatregel van artikel 36f WvSr strekt niet tot veroordeling van de Staat, maar tot veroordeling van verdachte aan de Staat.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 24-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2017:1544

Zaaknummer: 21-007396-15

Rechters: K. Lahuis, L.T. Wemes en J. Dolfing

Advocaten: G.I. Roos en F.B. van Faassen

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor (onder andere) poging tot doodslag door in een druk bezocht café kogels af te vuren. Toewijzing vorderingen benadeelde partij met uitgebreide motivering.

Strafrecht. Een man is veroordeeld voor een schietpartij in een Amsterdams café. Hij heeft minstens acht kogels afgevuurd op de man die het doelwit van zijn actie was. Drie andere personen zijn eveneens door de kogels getroffen. Een vijfde en zesde persoon zijn gewond geraakt ten gevolge van chaos en paniek die in het café ontstond. Het hof wijdt ampele overwegingen aan de schadevorderingen van de benadeelde partijen (alleen slachtoffer 5 heeft zich in hoger beroep niet opnieuw gevoegd). De door kogels geraakte partijen ontvangen allemaal het merendeel van de gevorderde materiële schadeposten. De niet toegewezen posten betrof schade waarvan de beoordeling, in het licht van de gemotiveerde betwisting daarvan, een onevenredige belasting van het strafgeding opleveren. Het ging daarbij onder meer om de schadepost gedeelde inkomsten, zoals opgevoerd door slachtoffers 1, 2 en 4. De slachtoffers kregen ook vergoeding van immateriële schade toegewezen. Slachtoffer 1 vorderde € 250.000 en kreeg € 20.000 toegewezen, onder vermelding dat de vordering voor het overige de grenzen van de billijkheid te buiten gaat en wordt afgewezen. Slachtoffer 2 vorderde € 50.000 en kreeg € 4.120 toegewezen omdat dit bedrag in eerste aanleg gevorderd was en de vordering in appel daarom slechts tot dit bedrag kon worden toegewezen (art. 421Sv). Het hof schat de immateriële echter wel op € 50.000 en legt daarom wel een schadevergoedingsmaatregel tot dit bedrag op, onder verwijzing naar zijn eerdere arrest van 22 december 2016, ECLI:NL:GHAMS:2016:5430, PS 2017-0093). Slachtoffer 4 vorderde € 75.000 en kreeg € 50.000 toegewezen, onder vermelding dat de vordering voor het overige de grenzen van de billijkheid te buiten gaat en wordt afgewezen. Slachtoffer 6 vorderde € 3.500 en kreeg € 1.000 ter vergoeding van immateriële schade toegewezen. Slachtoffer 5 is niet-ontvankelijk verklaard omdat verdachte ten aanzien van het op dit slachtoffer betrekking hebbende feit vrijgesproken is.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 21-02-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:487

Zaaknummer: 23-001602-16

Rechters: J.J.I. de Jong, R.A.F. Gerding en C.M. Degenaar

ANNOTATIE

Val in put tijdens werkzaamheden is geen ‘huis-, tuin- en keukenongeval’.

J.H.G. Verweij-Hoogendijk

Inleiding

Een werknemer is tijdens zijn werkzaamheden ten val gekomen doordat hij zich verstapte, nadat hij de watermeter had gecontroleerd voor zijn werkgever Besto. Deze watermeter bevond zich naast het bedrijfspand in een betonnen put van 62 centimeter diep. De put had geen treden of iets dergelijks, die het in- en uitstappen zouden vergemakkelijken. De werknemer deed deze werkzaamheden omdat hij enige jaren daarvoor wegens schouderklachten niet meer in staat was om te werken als expeditie- en magazijnmedewerker. De werknemer stelt zijn werkgever Besto aansprakelijk voor de schade die hij heeft geleden door de val. Zowel in eerste als in tweede instantie wordt het beroep op artikel 7:658 BW door de werknemer gehonoreerd. In hoger beroep stelt Besto zich op het standpunt dat het ongeval van de werknemer moest worden gezien als een huis-, tuin- en keukenongeval. In deze annotatie zal worden ingegaan op (de waarde van) dit verweer.

Huis-, tuin- en keukenongevallen

De ‘leer’ omtrent de huis-, tuin- en keukenongevallen – men spreekt ook wel van ‘alledaagse gevaren’, ‘algemeen bekende gevaren’, een ‘ongelukkige samenloop van omstandigheden’, of van het in acht nemen van ‘de normale voorzichtigheid’ door de werknemer (zie annotatie bij PHR 24 april 2015, ECLI:NL:PHR:2015:962, JA 2015/115) – is voor het eerste geïntroduceerd in het kader van de werkgeversaansprakelijkheid in het Broodmesarrest. In dit arrest oordeelde de Hoge Raad dat de werkgever die niet had gewaarschuwd voor een nieuw of geslepen broodmes niet tekort was geschoten in zijn zorgplicht. In dat verband werd erop gewezen dat het een feit van algemene bekendheid is dat een mes dat geschikt is om zachte puntbroodjes mee te snijden, zo scherp is dat de gebruiker daarvan het gevaar loopt zich bij dat werk te snijden (HR 4 oktober 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE4090, NJ 2004/175; T. Hartlief, ‘Werkgeversaansprakelijkheid ex art. 7:658. Een nieuwe wind in de Kazernestraat’, *WPNR*

2003/6559, p. 934.). Een soortgelijk oordeel gaf de Hoge Raad ook in het zogenoemde Koffievlekarrest, waar een schoonmaakster bij het verwijderen van een koffievlek haar evenwicht was verloren, viel en vervolgens haar vinger brak (HR 12 september 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF8254, NJ 2004/177 m.nt. G.J.J. Heerma van Voss). Enige jaren later oordeelde de Kantonrechter Deventer dat het vallen van een huishoudtrapje gezien de uitgevoerde schilderswerkzaamheden een risico vormde dat inherent is aan het gebruik van een trap of ladder, zonder onderscheid te maken tussen werk en privé. Een dergelijk risico moet als algemeen bekend worden verondersteld, zeker voor een ervaren schilder als de werknemer (Rb. Deventer, 9 december 2004, ECLI:NL:RBZLY:2004:BG0257, RAR 2005/23). Ook in een Arubaanse zaak waar een schoonmaakster na een regenbui was uitgegleden op de buitenvloer bevestigde de Hoge Raad de overweging van het hof 'dat [het] van algemene bekendheid is dat een tegelvloer bij of na regen zo glad kan zijn dat iemand die daarover loopt, het gevaar loopt ten val te komen' (HR 2 maart 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ5834, NJ 2007/143). In 2009 oordeelde de Hoge Raad ten aanzien van een chauffeur die was uitgegleden bij een tankstation dat het een feit van algemene bekendheid is dat er bij een tankstation diesel op de vloer kan liggen, wat gladheid kan veroorzaken. Dat de chauffeur ten val was gekomen, was derhalve te wijten aan zijn eigen onoplettendheid (HR 20 februari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BF0003, NJ 2009/335).

De ingezette lijn door de Hoge Raad naar aanleiding van het Broodmesarrest ziet er op om meer nadruk te leggen op de eigen kennis en verantwoordelijkheid van de werknemer, in die zin dat meer eigen oplettendheid van werknemers wordt gevergd. Met artikel 7:658 BW wordt namelijk niet beoogd een absolute waarborg te scheppen voor de bescherming van de werknemer tegen het gevaar van ongevallen die hem kunnen overkomen. Deze bepaling heeft immers de strekking een zorgplicht in het leven te roepen en verplicht de werkgever zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken *als redelijkerwijs nodig is* om te voorkomen dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden schade lijdt. De bepaling legt de werkgever niet de verplichting op om onfeilbaar werkende veiligheidsmaatregelen te treffen om de werknemer volledig tegen gevaren te beschermen (Asser/Heerma van Voss 7-V 2015/250).

De scheidslijn tussen zogenoemde huis-, tuin- en keukenongevallen en de 'gewone' arbeidsongevallen waarvoor een strengere zorgplichttoets geldt, is niet altijd even strak te trekken. Zo achtte de Hoge Raad in 2007 de werkgever aansprakelijk voor de schade die zijn werknemer (een stukadoor) had geleden toen hij na de beëindiging van zijn werkzaamheden in de woning waarin hij moest werken en waarin hij via de achterdeur naar binnen was gegaan, de woning via de voordeur verliet zich verstampte door een 'onverwacht' hoogteverschil (HR 13 juli 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA7355, RAR 2007/122). In een andere zaak had een

werkgever naar het oordeel van de Hoge Raad ook zijn zorgplicht geschonden ten aanzien van zijn werknemer die hij een keer een zwaar voorwerp had laten tillen, waarna er rugklachten optraden. Het hof was in deze zaak tot het oordeel gekomen dat sprake was van een ongelukkige samenloop van omstandigheden, waardoor een bestaande predispositie zich versneld had geopenbaard. De Hoge Raad oordeelde daarentegen dat het een feit van algemene bekendheid is dat het met de hand tillen van een zodanig gewicht door iemand tot wiens normale werkzaamheden dit niet behoort, een serieus gevaar kan opleveren voor het ontstaan van rugletsel (HR 27 april 2007, ECLI:NL:HR:2007:AZ6717, JAR 2007/128). In 2015 concludeerde de advocaat-generaal in een zaak die vervolgens met artikel 81 RO werd afgedaan, dat de werkgever te weinig instructies had gegeven aan zijn werknemer die tijdens schoonmaakwerkzaamheden in een auto over een stofzuigerslang was gestruikeld en ten val was gekomen. Wat mede van belang werd geacht was dat de werknemer een lichte beperking van zijn geestelijke vermogens had, waardoor een grotere zorgplicht op de werkgever rustte, en daarom wellicht ook meer instructies had moeten geven (PHR 24 april 2015, ECLI:NL:PHR:2015:962, JA 2015/115).

Evaluatie

In de onderhavige zaak kon volgens de werkgever het ongeval wel worden geschaard onder een huis-, tuin- en keukenongeval en was er geen sprake van een (potentieel) gevaarlijke situatie. Het in- en uitstappen uit de put was volgens Besto op zich niet gevaarlijk, omdat de afstap op eenvoudige wijze te overbruggen was zonder dat nadere instructies nodig waren. Volgens Besto was de werknemer een ervaren medewerker die bekend was met de situatie. Als hij moeite had met het in- en uitstappen uit de put, had hij eenvoudig zelf een aftstapje/trapje mee kunnen nemen. Met dat laatste argument doet Besto zichzelf de das om, nu het hof op basis hiervan concludeert dat er wel degelijk sprake was van een gevaarlijke situatie als het in de lijn der verwachtingen had gelegen dat de werknemer zelf een trapje zou meenemen. Het hof is bovendien van oordeel dat er geen sprake is van een huis-, tuin- en keukenongeval, nu het dagelijks in- en uitstappen uit een put van 60 centimeter diep zonder afstapje in een normale 'huis-, tuin- en keukensituaties' doorgaans niet voor zal komen. Teruggrijpend op de gedachtegang achter het introduceren van de huis-, tuin- en keukenongevallenleer – het meer nadruk leggen op de eigen kennis en verantwoordelijkheid van de werknemer, in die zin dat meer eigen oplettendheid van werknemers mag worden gevergd als er sprake is van alledaagse gevaren – is het oordeel van het hof alleszins redelijk. Het in- en uitstappen uit een put van 60 centimeter kan niet worden gezien als een bezigheid die veelvuldig in de privésfeer voorkomt. In dit geval kwam het dan ook niet aan op de eigen verantwoordelijkheid en het inzicht dat van de werknemer mocht worden verwacht, maar werd juist meer inzicht van Besto verwacht ten aanzien van de werkzaamheden van zijn werknemers. Als wel sprake zou zijn geweest van

een huis-, tuin- en keukenongeval dan had de werkgever zich in ieder geval dienen te realiseren dat de werknemer een minder goede fysieke gesteldheid had, en naar dat inzicht moeten handelen. De werknemer had immers aangepast werk gekregen en was wellicht al minder stabiel door zijn fysieke beperkingen aan zijn schouders. In dat geval had dat de zorgplicht van Besto voor zijn werknemer vergroot.